

Spis treści

Spis skrótów	9
Wstęp	11
Rozdział I	
Regionalizm w prawie międzynarodowym i relacjach międzynarodowych	17
1.1. Regionalizm a regionalizacja jako alternatywa dla globalnej współpracy	17
1.1.1. Pojęcie regionu	17
1.1.2. Różne stadia i intensywność współpracy między narodami	18
1.1.3. Regionalizm a regionalizacja	20
1.1.4. Regionalizm a zjawisko globalizmu	21
1.1.5. Regionalizacja a globalizacja we współczesnym świecie	23
1.2. Powstanie regionalizmu i jego współczesne zastosowanie	24
1.2.1. Moc sprawcza państw w doborze form współpracy	24
1.2.2. Dwie fale regionalizmu	26
1.3. Główne instrumenty współpracy regionalnej	28
1.3.1. Prawne narzędzia współpracy	28
1.3.1.1. Traktaty międzynarodowe	29
1.3.1.2. Organizacje międzynarodowe i ich akty	30
1.3.2. Instrumenty <i>soft law</i>	32
1.3.2.1. Społeczeństwo obywatelskie	33
1.3.2.2. Protokół <i>memorandum of understanding</i>	33
1.3.2.3. Zwyczaj międzynarodowy w regionalizmie	34
1.4. Cechy i przykłady regionalizmu na świecie	35
1.4.1. Regionalizm w polityce państwa	35
1.4.2. Decyzje państw i udział w procesach regionalizmu	36
1.4.3. Przykłady regionalnych grup na świecie	38
1.4.3.1. Współpraca regionalna w dziedzinie bezpieczeństwa	38

1.4.3.2. Filozofia panafryzkanizmu	39
1.4.3.3. Wspólnota Niepodległych Państw jako quasi-organizacja polityczna	40
1.4.3.4. Trzy modele regionalizmu: azjatycki, europejski i północnoamerykański	41
1.4.3.5. Specyfika współpracy regionalnej mniej rozwiniętych państw z grupy African, Caribbean and Pacific Group of States	44

Rozdział II

Pacyfik południowy jako złożony i niepowtarzalny region na arenie międzynarodowej	47
2.1. Prawnomiędzynarodowy status jednostek na Pacyfiku Południowym	47
2.1.1. Zakres podmiotowy południowej części Oceanu Spokojnego	47
2.1.2. Suwerenne państwo jako główny podmiot na arenie międzynarodowej	49
2.1.3. Państwa stowarzyszone jako specyficzne jednostki w prawie międzynarodowym	49
2.1.4. Podział na trzy subregiony geograficzno-społeczne	51
2.2. Historyczne początki współpracy na Pacyfiku	55
2.2.1. Postkolonizacyjne relacje	55
2.2.2. Współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa	56
2.2.3. Imperialne wpływy jako motywator regionalnej współpracy	57
2.2.4. Próby nuklearne na Pacyfiku motywem integracji	59
2.2.5. Amerykańska wizja Wspólnoty Pacyfiku	60
2.3. Cechy regionu w kluczowych aspektach fizyczno-geograficznych i społecznych	62
2.3.1. Specyfika morskiego regionu warunkująca współpracę na Pacyfiku	62
2.3.2. Wyspiarskie relacje państw wpływające na regionalizm	64
2.3.3. Geograficzno-instytucjonalne porównanie z regionem Karaibów	65
2.3.4. Elementy rzutujące na integrację w regionie	66
2.3.4.1. Tożsamość pacyficzna	66
2.3.4.2. Trzy parasole współpracy na Pacyfiku	68
2.3.4.3. Migracje i pomoc zagraniczna	70
2.3.4.4. Rybołówstwo jako podstawa gospodarek wysp	74
2.3.4.5. Turystyka szansą na rozwój gospodarczy Pacyfiku	76
2.3.4.6. Zmiany klimatyczne ważnym motywem współpracy	76

Rozdział III

Charakterystyka regionalizmu na Pacyfiku Południowym	78
3.1. Organizacje międzynarodowe jako inicjatorzy współpracy regionalnej na Pacyfiku	78
3.1.1. Secretariat of the Pacific Community	79

3.1.1.1. Wizja regionalizmu SPC – Plan Strategiczny 2016–2020	82
3.1.2. Pacific Islands Forum	85
3.1.2.1. Programy na nowe milenium: Pacific Plan i Framework for Pacific Regionalism	87
3.1.3. Pacific Islands Development Forum	91
3.1.3.1. Karta PIDF regionalną „konstytucją”	94
3.1.4. Pomniejsze subregionalne organizacje pacyficzne	96
3.2. Instytucje ad hoc skierowane na rozwój regionu	101
3.2.1. Ugrupowania handlowe w regionie	102
3.2.2. Council of Regional Organisations in the Pacific	106
3.2.3. Regionalne instytucje międzyrządowe o funkcjonalnym charakterze	107
3.2.3.1. Rybołówstwo	107
3.2.3.2. Edukacja: Uniwersytet Południowego Pacyfiku jako organizacja <i>sui generis</i>	108
3.2.3.3. Bezpieczeństwo międzynarodowe w regionie	110
3.2.4. Konferencje regionalne i środki dyplomatyczne wykorzystywane w celu integracji	112

Rozdział IV

Polityka regionalna poszczególnych państw na Pacyfiku Południowym	116
4.1. Państwa w subregionie Melanezji	116
4.1.1. Australia	116
4.1.2. Fidżi	120
4.1.3. Papua-Nowa Gwinea	123
4.1.4. Wyspy Salomona	124
4.1.5. Vanuatu	125
4.1.6. Nowa Kaledonia	128
4.2. Państwa w subregionie Polinezji	129
4.2.1. Nowa Zelandia	129
4.2.2. Tokelau	131
4.2.3. Wyspy Cooka	132
4.2.4. Niue	133
4.2.5. Samoa	134
4.2.6. Samoa Amerykańskie	136
4.2.7. Tonga	137
4.2.8. Tuvalu	137
4.2.9. Polinezja Francuska	138
4.2.10. Wallis i Futuna	140
4.2.11. Timor Wschodni	141
4.3. Państwa w subregionie Mikronezji	142
4.3.1. Kiribati	142
4.3.2. Nauru	143
4.3.3. Palau	143

4.3.4. Sfederowane Stany Mikronezji	145
4.3.5. Wyspy Marshalla	146
4.3.6. Guam	147
4.3.7. Mariany Północne	148
Rozdział V	
Ocena regionalizmu na Pacyfiku Południowym: perspektywy dalszej integracji w regionie	150
5.1. Ocena współczesnego regionalizmu na Pacyfiku	150
5.1.1. Adekwatność metod i obowiązującej polityki regionalnej	150
5.1.2. Ukazanie możliwych słabości i wad współpracy regionalnej państw na Oceanie Spokojnym	158
5.2. Propozycje dla regionu	163
5.2.1. Oczekiwane korzyści z pogłębienia współpracy	163
5.2.2. Sugestie formalnych usprawnień: wybór efektywnych form regionalnych porozumień	169
5.2.3. Merytoryczne sugestie dla pogłębienia regionalizmu na Pacyfiku Południowym	174
Zakończenie	184
Indeks osób	189
Bibliografia	192
Spis tabel	205
O Autorce	207